

**Informacja Głównego Urzędu Statystycznego
w sprawie rewizji rachunków narodowych
za lata 1999-2006**

Uwagi ogólne

Równolegle z „Komunikatem dotyczącym deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2006 r.” Główny Urząd Statystyczny publikuje zrewidowane dane z rachunków narodowych za lata 1999-2006.

W końcu marca 2007 r. upłynął termin okresu przejściowego (derogacji) dla czterech państw członkowskich Unii Europejskiej, tj. Danii, Polski, Szwecji i Węgier, odnośnie możliwości klasyfikacji kapitałowych systemów emerytalnych (OFE) w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. Obecnie są one zaliczane do sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. Konsekwencją wygaśnięcia derogacji jest przedstawiona poniżej istotna zmiana metodologiczna i konieczność dokonania z tego tytułu ponownych szacunków publikowanych wcześniej szeregów czasowych rachunków narodowych, począwszy od danych za 1999 r., tj. od momentu wdrożenia w Polsce reformy systemów emerytalnych.

W pierwszej kolejności rewizją objęto roczne rachunki narodowe produktu krajowego brutto (PKB). Zakłada się, że do końca kwietnia b.r. zostaną opracowane i udostępnione nowe szeregi czasowe kwartalnych rachunków narodowych (niewyrównane i wyrównane sezonowo), natomiast kwartalne rachunki niefinansowe według sektorów instytucjonalnych będą dostępne do połowy maja b.r.

Zmiana zasad ujmowania OFE

Obecna rewizja danych za lata 1999-2006 spowodowana jest zmianami zasad ujmowania OFE w rachunkach narodowych. Na podstawie przyznanej Polsce derogacji, OFE klasyfikowane były dotychczas w sektorze instytucji rządowych i samorządowych. Koszty obsługi OFE – zgodnie z metodologią tego sektora – ujmowano, w tej samej wartości, zarówno w produkcji globalnej, jak i zużyciu pośrednim. W efekcie, wpływ na poziom wartości dodanej brutto w sektorze instytucji rządowych i samorządowych, jak i na poziom produktu krajowego brutto w całej gospodarce był zerowy.

Wygaśnięcie derogacji oznacza konieczność zaklasyfikowania OFE do sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych. Koszty obsługi OFE (poprzednio ujmowane w sektorze instytucji rządowych i samorządowych; w tej samej wartości w produkcji globalnej i zużyciu pośrednim) zostały ujęte w zużyciu pośrednim tego sektora, natomiast produkcja globalna OFE – zgodnie z zasadami naliczania produkcji globalnej w sektorze instytucji finansowych i ubezpieczeniowych – została policzona jako wartość zysków z inwestowania składek (w sektorze instytucji rządowych i samorządowych obowiązuje ujęcie kosztowe). Konsekwencjami tej zmiany są:

- zmiana poziomu produkcji globalnej i zużycia pośredniego w sektorze instytucji rządowych i samorządowych;
- zmiana poziomu produkcji globalnej, zużycia pośredniego i wartości dodanej brutto w sektorze instytucji finansowych i ubezpieczeniowych;
- obniżenie się poziomu spożycia publicznego;
- wzrost poziomu spożycia indywidualnego;
- zmiana poziomu produktu krajowego brutto w całej gospodarce narodowej.

Zmiana klasyfikacji OFE wpłynęła również na obniżenie dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych i w konsekwencji – na podniesienie poziomu długu i deficytu tego sektora.

Wpływ wprowadzonych zmian na produkt krajowy brutto

W analizie wpływu wprowadzonych zmian na poziom absolutny produktu krajowego brutto dla lat 1999-2006, należy zwrócić uwagę, że nowe szacunki PKB dla 2006 r. są efektem nie tylko dokonanej rewizji metodologicznej, ale również uwzględnienia pełniejszych informacji o wynikach dla całego roku, dotyczących finansów przedsiębiorstw,

budżetu państwa i samorządów terytorialnych, danych o handlu zagranicznym w zakresie towarów i usług, a także innych, głównie ze źródeł administracyjnych.

W porównaniu z szacunkami dotychczas publikowanymi, poziom absolutny PKB (w cenach bieżących) za lata 1999-2005, z tytułu przeklasyfikowania OFE, zmienił się w granicach od -0,1 % do 0,2 %. W 2006 r. poziom absolutny PKB wzrósł o 0,6 %, w tym z tytułu przeklasyfikowania OFE - o 0,2 %.

Zmiany z tytułu przeklasyfikowania OFE spowodowały wzrost poziomu absolutnego spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych od 0,1 % do 0,5 % i obniżenie się poziomu absolutnego spożycia publicznego - od 0,5 % do 0,7 %.

Przeprowadzona rewizja danych za lata 1999-2005 spowodowała, w niektórych latach, **zmiany w dynamice realnej PKB i w omówionych wyżej składowych.** Były one niewielkie w odniesieniu do PKB - wzrost o 0,1 pkt. proc. w stosunku do publikowanych wcześniej. Podobne, niewielkie zmiany zaobserwowano w dynamice realnej w agregatach składowych PKB od strony rozdysponowania – spożyciu indywidualnym i spożyciu publicznym.

W 2006 r. w stosunku do 2005 r. PKB był realnie wyższy o 6,1%. W stosunku do wstępnego szacunku PKB za 2006 r. opublikowanego w styczniu b.r. dynamika ta jest wyższa o 0,3 pkt. proc. Wzrost ten wynika nie tylko z przeklasyfikowania OFE, ale również z przyjęcia do szacunku najbardziej aktualnych danych ze źródeł statystycznych i administracyjnych.

Pełny zakres nowych danych rocznych o PKB i jego agregatach składowych zawierają załączone tablice.